

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sži/1/2016
Identifikačné číslo spisu: 1013201239
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1013201239.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: T. bytom U., L., zastúpený: Mgr. Stanislav Hutňan, advokát, Moskovská 18, 811 08, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu č. 31536/2013-23-II zo dňa 29. apríla 2013, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/169/2013-104 zo dňa 20. novembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu proti výroku rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/169/2013-104 zo dňa 20. novembra 2015 v časti, v ktorej súd nevyhovel žiadosti žalobcu o prerušenie konania a postúpení návrhu Ústavnému súdu Slovenskej republiky, o d m i e t a .

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/169/2013-104 zo dňa 20. novembra 2015 vo zvyšnej časti zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) nevyhovel žiadosti žalobcu o prerušenie konania a postúpení návrhu Ústavnému súdu Slovenskej republiky na zaujatie stanoviska o súlade ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z. z.“) s čl. 26 ods. 4 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a zároveň žalobu podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol s tým, že účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

Žalobou zo dňa 2.7.2013 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 31563/2013-23-II zo dňa 29.04.2013 ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu č. 220/2013-34-I zo dňa 26.03.2013, ich zrušenia a vrátenia veci na nové konanie a priznanie náhrady trov konania. Alternatívne sa domáhal, aby súd prikázal žalovanému sprístupniť mu ním požadované informácie. Napadnutým rozhodnutím žalovaného č. 31563/2013-23-II zo dňa 29.04.2013 došlo k

zamietnutiu rozkladu žalobcu a potvrdeniu rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu - Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 220/2013-34-I zo dňa 26.03.2013, ktorým nebolo vyhovieť žalobcovej žiadosti o poskytnutie informácie zaslanej povinnej osobe e-mailom dňa 20.03.2013, ktorou žiadal o zaslanie všetkých vyjadrení Slovenskej republiky adresovaných Európskemu súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v Štrasburgu vo veci Žúbor v. Slovenská republika, vrátane žiadosti o preskúmanie rozsudku Veľkou komorou ESLP, a to v celom znení vrátane všetkých príloh. V prípade, ak by povinná osoba jeho žiadosti nevyhovela, žiadal uviesť ako sa pri svojom rozhodnutí vysporiadala s rokovacím poriadkom ESLP, ktorý charakterizuje všetky dokumenty ako verejné, ak sú v jeho sídle dostupné a ak nie sú rozhodnutím súdu označené za dôverné, rozsudkom ESLP v analogickej veci Társaság a Szabadságjogokért v. Maďarsko, rozsudkom súdu vo veci Feldek v. Slovensko, dôvodovou správou k novele infozákona č. 628/2005 Z. z., ktorá k § 11 ods. 1 písm. d) hovorí, že sa výnimka vzťahuje iba na prebiehajúce konania, čo podporujú aj rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5SŽi/1/2011 a 3SŽi/8/2009.

Podaním žalobcu zo dňa 20.02.2015, žalobca navrhol prerušiť súdne konanie, nakoľko sa domnieval, že ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. je v rozpore s článkom 26 ods. 4 a článkom 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Podaním zo dňa 28.05.2015 doplnil svoj návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP a postúpil veci Ústavnému súdu SR na zaujatie stanoviska o súlade vyššie uvedeného ustanovenia zákona č. 211/2000 Z. z. s Ústavou Slovenskej republiky a čl. 19 ods. 3 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

II.

Krajský súd odôvodnil výrok rozhodnutia o nevyhovieť žiadosti o prerušenie konania, tým, že podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b) OSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov má samostatnú povahu, preto aj správne súdnictvo má osobitnú úpravu. Konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupov podľa piatej časti OSP je špecifickým konaním a nie je pokračovaním administratívneho konania. Z týchto dôvodov väčšina procesných inštitútov je v správnom súdnictve upravená osobitne a odlišne od všeobecného súdnictva. Použitie iných ustanovení OSP prichádza do úvahy len analogicky na základe ustanovenia § 246c ods. 1 prvá veta OSP. Primeranosť znamená obdobné použitie, t. j. analogickú aplikáciu všeobecných ustanovení OSP, ustanovení o konaní v prvom stupni a ustanovení o opravných prostriedkoch. Primeranosť použitia týchto ustanovení je limitovaná účelom a cieľom správneho súdnictva (§ 244 OSP) a so zreteľom na tento účel ich treba aj aplikovať a vykladať. Ustanovenie § 109 OSP upravuje jednak prekážky konania zapríčínujúce obligatórny postup konajúceho súdu v podobe prerušenia konania (§ 109 ods. 1 OSP) a jednak prekážky, vyskytnutie ktorých dáva súdu možnosť konanie prerušiť (§ 109 ods. 2 OSP). Prerušenie konania prichádza do úvahy vtedy, ak počas konania nastane prekážka postupu konania, ktorá je v zásade odstrániteľná procesným postupom súdu. V istých prípadoch tak súd musí konanie prerušiť, v iných prípadoch buď konanie preruší, alebo urobí iné vhodné opatrenia na bezprieťahové odstránenie vady konania.

Krajský súd poukázal na názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 53/2010 k povinnosti všeobecného súdu prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP v zmysle ktorého k porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne rozhodnutie v danom prípade môže dôjsť len v prípade, ak všeobecným súdom zvolený procesný postup [neakceptovanie návrhu sťažovateľa podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP dosiahne takú intenzitu, ktorá ovplyvní rozhodnutie vo veci samej. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 269/09 uviedol, že všeobecný súd je povinný vždy dbať na to, aby rozhodoval na základe ústavne súladnej normy, k čomu mu slúži spravidla ústavne konformný výklad, ale niekedy aj ultimatívna možnosť podať návrh na preskúmanie súladnosti právnej normy Ústavným súdom Slovenskej republiky

(ďalej len "ústavný súd"). Ak však účastník konania odôvodneným spôsobom podnieti, aby všeobecný súd podal návrh ústavnému súdu na preskúmanie súladu aplikovanej normy s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len "ústava"), má všeobecný súd v zásade tieto možnosti: buď vykoná ústavne konformný výklad právnej normy, alebo vysvetlí, prečo považuje bez ďalšieho právnú normu za ústavne súladnú, alebo sa stotožní s návrhom účastníka a podá vec ústavnému súdu. V tomto zmysle nemožno pod domnienkou (čl. 144 ods. 1 ústavy) či pod dospením k záveru [§ 109 ods. 1 písm. b) OSP] rozumieť úplne voľnú úvahu súdu. Všeobecný súd je povinný korektne sa vysporiadať s uvedeným podnetom jedným z označených spôsobov, tak z hľadiska hmotných základných práv, ako aj z hľadiska riadneho odôvodnenia vyžadovaného právom na súdnu ochranu.

Krajský súd v Bratislave na základe vyššie uvedeného rozhodol, že konanie nepreruší podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b) OSP, nakoľko prerušenie konania z tohto dôvodu závisí výslovne od záveru súdu prejednávajúceho vec o nesúlade všeobecne záväzného právneho predpisu s ústavou, zákonom, alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná a názor účastníka konania je v tomto smere irelevantný. Krajský súd v Bratislave sa s podnetom žalobcu vysporiadal sám tak, že ako všeobecný súd vykoná ústavne konformný výklad právnej normy, prípadne vysvetlí, prečo považuje bez ďalšieho právnú normu za ústavne súladnú.

III.

V odôvodnení rozsudku týkajúcom sa návrh vo veci samej krajský súd poukázal na rozhodnutie povinnej osoby - prvostupňového správneho orgánu, ktorá rozhodnutím zo dňa 26.03.2013 vyššie uvedenej žiadosti žalobcu nevyhovela s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 211/2000 Z. z. V tomto rozhodnutí povinná osoba uviedla, že požadované informácie sa týkajú rozhodovacej činnosti ESLP ako medzinárodného súdneho orgánu. V odôvodnení predmetného rozhodnutia bolo tiež uvedené, že požadované informácie sú súčasťou súdneho spisu, a teda sa týkajú rozhodovacej činnosti daného súdu, pričom nespádajú pod žiadnu výnimku z neprístupnosti. O následnom rozklade žalobcu rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím na základe návrhu zriadenej osobitnej komisie, ktorým rozklad zamietol a napadnuté prvostupňové rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia citoval ustanovenia v zmysle ktorých postupoval, rozviedol svoju správnu úvahu a odôvodnil svoj na vec prijatý právny názor.

Krajský súd uviedol, že rozsah a podmienky prístupu k informáciám sú v slovenskom právnom systéme upravené zákonom č. 211/2000 Z. z. a oprávňujú každého bez preukázania právneho alebo iného dôvodu na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Zároveň zákon č. 211/2000 Z. z. upravuje rozsah povinných osôb, ako aj rozsah informácií, ktoré sú povinné sprístupniť na žiadosť. Ústava v čl. 26 ods. 1 zakotvuje právo na informácie, ktoré predstavuje právo na prijímanie informácií - získanie informácie do vlastnej dispozičnej sféry tak, aby mohla byť subjektom pre vlastnú potrebu, ako aj pre potrebu iných spracovaná (viď. nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 236/06 - 59 z 28.07.2007) a k nemu korelujúci pozitívny záväzok štátu voči neidentifikovanej skupine subjektov. Obsah tohto záväzku je ozrejmený v čl. 26 ods. 5 ako povinnosť orgánov verejnej moci primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti, pričom podmienky a spôsob poskytovania informácií ustanoví zákon. Obdobnú úpravu obsahuje taktiež Listina základných práv a slobôd (čl. 17 ods. 1, 5). Podľa čl. 13 ods. 2, 3, 4 ústavy, medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. Zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ. Obmedziť základné práva a slobody možno iba na základe podmienok ustanovených ústavou, ktorá ďalej odkazuje na zákonom upravené podmienky, a to podmienky všeobecné (čl. 13 ods. 2, 3, 4 ústavy) alebo osobitné, vzťahujúce sa na konkrétne práva a slobody (v danom prípade čl. 26 ods. 4 ústavy).

Z ustanovenia čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy možno vyvodiť ústavné právo každého slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie. Zároveň sa stanovuje aj povinnosť orgánov verejnej moci poskytovať každému informácie o svojej činnosti, ktorá však zároveň môže byť obmedzená len zákonom v prípade,

ak ide o opatrenie v demokratickej spoločnosti nevyhnutné (čl. 26 ods. 4, čl. 13 ods. 2 ústavy). Pri takomto obmedzovaní základného práva treba prihliadať na to, aby zákonné obmedzenia základného práva platili rovnako pre všetky prípady, spĺňajúce ustanovené podmienky. Pri uplatnení obmedzenia základného práva je potrebné dbať na jeho podstatu a zmysel, pričom obmedzenie sa môže použiť len na ustanovený cieľ (čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy). Ústava vymedzuje základné práva a slobody len rámcovo s odkazom na podrobnejšiu právnu úpravu uskutočnenú zákonom, v danom prípade zákonom o slobode informácií (zákon č. 211/2000 Z. z.) a osobitných zákonoch.

V prejednávanom prípade podľa názoru krajského súdu nebol dôvod posudzovať naliehavosť spoločenskej potreby, zachovanie autority a neustrannosti súdnej moci, pretože požadované informácie sa netýkali konkrétneho rozhodnutia, resp. výsledku konania medzinárodnej súdnej inštitúcie. Preto nie je potrebné skúmať, či obmedzenie prístupu k žiadanej informácii slúži na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené bol krajský súd presvedčený, že ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z., podľa ktorého postupovali v predmetnej veci správne orgány, predstavuje ústavne súladný mantinel obmedzenia prístupu k informáciám a nepredstavuje obmedzenie práva na informácie zaručené ústavou.

Zákonodarca v zákone č. 211/2000 Z. z. podrobne upravuje právo na prístup k informáciám, ktorými disponujú orgány verejnej moci a iné verejné inštitúcie a je vykonaním základného práva na informácie. Zákon č. 211/2000 Z. z. je postavený na princípe otvorenosti. Povinná osoba v zásade sprístupní žiadané informácie, s výnimkou informácií, ktoré sú zákonom vyňaté zo sprístupnenia. Zákonodarca nesprístupňujúce sa informácie vymedzil v § 8 až 11 zákona č. 211/2000 Z. z. Vo všeobecnosti ide o informácie, na ktorých je verejný záujem na ich nesprístupnení, resp. obmedzení ich sprístupnenia. V ustanovení § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. je zakotvená možnosť obmedzenia prístupu k informáciám týkajúcich sa rozhodovacej činnosti medzinárodných súdnych orgánov a predstavuje jeden zo zákonom definovaných trvalých obmedzení prístupu k informáciám.

V danom prípade žalobca ako oprávnená osoba žiadal o sprístupnenie informácií týkajúcich sa rozhodovacej činnosti medzinárodných súdnych orgánov. Povinná osoba môže žiadosti vyhovieť len do tej miery, že sprístupní informáciu o konkrétnom rozhodnutí alebo o výsledku určitého konania, avšak len za predpokladu, že sprístupnenie takejto informácie nezakazujú osobitné predpisy. Povinnosť a spôsob zverejňovania súdnych rozhodnutí upravuje vyhláška č. 482/2011 Z. z. o zverejňovaní súdnych rozhodnutí. Jedná sa v tomto prípade o predpis, ktorý upravuje spôsob zverejňovania rozhodnutí vnútroštátnych súdov. Zo sprístupnenia na základe zákona č. 211/2000 Z. z. sú vylúčené napríklad informácie o prebiehajúcim (neukončenom) súdnom konaní alebo informácie zo súdneho spisu, ktoré sú prístupné len účastníkom konania. Samotný pojem „rozhodovacia činnosť súdu“ nie je nijako definovaný. Za rozhodovaciu činnosť súdu je však potrebné pokladať samotný postup súdu v konaní, jeho jednotlivé úkony smerujúce k zisťovaniu skutkového stavu prejednáwanej veci, ako aj úkony účastníkov konania uskutočnené v prebiehajúcim súdnom konaní, a to tak voči súdu, ako aj voči ostatným účastníkom súdneho konania. Informácie nachádzajúce sa v súdnom spise (predstavujúce aj podania účastníkov konania) je preto potrebné považovať za informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu.

Na základe vyššie uvedených skutočností krajský súd dospel k záveru, že žalobcom žiadané informácie súviseli s rozhodovacou činnosťou medzinárodného súdneho orgánu. Požadované vyjadrenia a úkony žalovaného v konkrétnej veci priamo súviseli s činnosťou ESĽP, tvorili podklad pre jeho rozhodovaciu činnosť, a preto ich sprístupnenie je vylúčené v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z., t. j. osobitným zákonom.

IV.

K námietke o nesprávnom právnom posúdení veci z hľadiska právnej povahy rokovacieho poriadku ESĽP krajský súd uviedol, že napriek okolnosti vyplývajúcej z pravidla 33 ods. 1 Rokovacieho poriadku ESĽP pojednávajúcej o skutočnosti, že „všetky dokumenty, ktoré Kancelárii predložia strany alebo

intervenujúca strana v súvislosti so sťažnosťou, s výnimkou dokumentov predložených v rámci konania o zmierní podľa pravidla 62 sú prístupné verejnosti v súlade s opatreniami určenými tajomníkom, pokiaľ predseda komory z dôvodov uvedených v odseku 2 tohto pravidla, z vlastného podnetu alebo na základe žiadosti niektorej zo strán alebo ktorejkoľvek dotknutej osoby nerozhodne inak“, krajský súd súhlasil s právnym názorom žalovaného, že predmetný rokovací poriadok nie je záväzný pre žiadnu inštitúciu na území Slovenskej republiky s výnimkou styku s ESLP. Rokovací poriadok ESLP je záväzným, interným dokumentom, podľa ktorého je povinný tento subjekt postupovať pri plnení svojich funkcií. Naopak, záväzným predpisom, podľa ktorého bol povinný postupovať žalovaný pri posudzovaní žiadosti žalobcu, bol zákon č. 211/2000 Z. z., vychádzajúc z princípov stanovených ústavou.

Ohľadom námietky nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov krajský súd uviedol, že je výsostným právom každej povinnej osoby, aby v prípade nevyhovenia žiadosti o poskytnutie informácie si zvolila taký postup a odôvodnenie svojho rozhodnutia, ktorý považuje za adekvátny a správny. Nie je jej povinnosťou a ani vadou rozhodnutia, ak v ňom správny orgán nereaguje na všetky, dokonca vopred vznesené námietky oprávnenej osoby. V dôvodoch rozhodnutia je potrebné sa vysporiadať len s tými námietkami, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné. Je však dôležité, aby rozhodnutie správneho orgánu spĺňalo všetky zákonom naň kladené formálne náležitosti, v danom prípade vyplývajúce z ust. § 46, § 47. so správneho poriadku. Absenciu dôvodov v rozhodnutí, na základe ktorých orgán verejnej moci vo veci rozhodol, je treba považovať za prejav arbitrárnosti, znamenajúci porušenie ústavou garantovaného základného práva majúca za následok nepreskúmateľnosť takéhoto rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia v prejednávanej veci poskytuje dostatočný základ na jeho vecné preskúmanie. Skutočnosti, ku ktorým správny orgán dospel na základe svojej zákonom povolenej voľnej úvahy, boli v rozhodnutí dostatočne odôvodnené. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplývalo, aké skutočnosti boli podkladom rozhodnutia, ako žalovaný vyhodnotil vykonané dôkazy, pri použití akých právnych predpisov a k akým došiel záverom. Pre súd je rozhodujúce posúdiť, či vydané rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. V danom prípade, po zohľadnení vyššie uvedeného, krajský súd konštatoval, že nezistil žalobcom namietanú nezákonnosť (nepreskúmateľnosť) napadnutého rozhodnutia. Námietky vznesené žalobcom v podanom rozklade sú podrobne opísané v napadnutom rozhodnutí, žalovaný sa s každou z nich náležite zaoberal a v rozhodnutí patrične vysporiadal. Je zrejme, na základe akých skutočností dospel k svojmu právnemu záveru. Podmieňovať odôvodnenie nevyhovujúceho rozhodnutia o poskytnutie informácie s poukazom na určité skutočnosti, tak ako to pri podaní svojej žiadosti o informáciu urobil žalobca je podľa súdu zjavne nedôvodné. Ak povinná osoba, v takomto rozhodnutí svoju argumentáciu o takéto skutočnosti neoprie, nemá to žiaden vplyv na zákonnosť jej rozhodnutia. Samozrejme za predpokladu, že jej rozhodnutie spĺňa všetko to, čo bolo uvedené vyššie.

Ohľadom námietky o tom, že napadnuté rozhodnutie predstavuje formu cenzúry, krajský súd uviedol, že cenzúra je iný inštitút, netýkajúci sa základného práva na informácie, ale slobody prejavu. Žalovaný svojím rozhodnutím necenzuroval žiaden prejav, tak ako to má na mysli čl. 26 ods. 3 ústavy. Krajský súd nesúhlasil ani s tvrdením žalobcu, že rozsudok ESLP vo veci Társaság a Szabadságjogokért v. Maďarsko je analogickým prípadom k posudzovanej veci. V predmetnom rozsudku ESLP kladie dôraz na povinnosť štátu vo veciach slobody tlače, z hľadiska odbúrania prekážok pre novinársku činnosť tam, kde vo veciach verejného záujmu existujú len z dôvodu informačného monopolu orgánov verejnej moci a nevyplýva z neho, že by sa bez všetkého mali sprístupňovať všetky informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdov. Z uvedeného rozsudku ESLP nie je zřejmý rozpor ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. s právom Európskej únie, a preto argumentácia žalobcu týmto rozhodnutím na prejednávajúcu vec nie je dôvodná.

Nesúhlas žalobcu s odôvodnením rozhodnutia žalovaného v časti zaoberajúcej sa zásadou „ius inter facit partes“ a námietkou o tom, že minister spravodlivosti Slovenskej republiky poskytol verejnosti obdobné informácie, aké on požadoval, krajský súd túto námietku považoval zjavne za právne irelevantnú pre posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného. Uvedené namietané skutočnosti nemohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia ani posúdenie zákonnosti jeho postupu a ani sa netýkali výkladu ustanovení dotknutých právnych predpisov.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a vzhľadom na neúspech žalobcu v konaní tomuto nepriznal právo na náhradu trov konania, rovnako ani žalovanému, ktorému v správnom súdnictve zásadne podľa ustálenej judikatúry právo na náhradu trov konania neprináleží.

V.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby najvyšší súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutia správnych orgánov zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

K rozhodnutiu o návrhu na prerušenie konania uviedol, že uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania (obsiahnuté v napadnutom rozsudku) nebolo právoplatné a nebola tak právoplatne rozhodnutá otázka, ktorá mala zásadný význam pre konanie. V tejto súvislosti dôvodil, že také uznesenie nie je uznesením o vedení konania a odvolanie proti takému uzneseniu je vždy prípustné. Preto aj s poukazom na samostatné rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania totožnému senátu krajského súdu vo veci pod sp. zn. 6S/173/2013 týkajúcej sa rovnakých účastníkov mal žalobca za to, že krajský súd postupom v prejednávanej príhode konal úplne opačne, v rozpore s vlastnou rozhodovacou praxou, čím porušil právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Zastával názor, že krajský súd nebol oprávnený rozhodnúť o žalobe žalobcu predtým, ako sa uznesenie (nakoniec obsiahnuté v rozsudku), rozhodujúce o otázke zásadného právneho významu, stalo právoplatným. Uvedené platí podľa žalobcu o to viac, keď krajský súd uznesenie o návrhu na prerušenie konania (napokon obsiahnuté v rozsudku) nedostatočne odôvodnil a neaplikoval ani ústavne konformný výklad ust. 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. Ďalej mal žalobca v tejto súvislosti za to, že krajský súd v napadnutom rozsudku nedostatočne odôvodnil, prečo odmietol návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP. Tiež podľa žalobcu krajský súd nerozhodol o celom návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia. Dôvodil, že krajský súd nerozhodol o návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP a preskúmanie súladu ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. aj s čl. 19 ods. 3 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktorého sa žalobca domáhal svojím doplnením návrhu na prerušenie konania dňa 28.05.2015. Taktiež nemal krajský súd zohľadniť doplnenie návrhu žalobcu na prerušenie konania zo dňa 15.10.2015. Odôvodnenie napadnutého rozsudku v tomto smere žalobca považoval za formalistické, ktorým krajský súd poprel podstatu a význam návrhu na prerušenie konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia. Žalobca bol tiež názoru, že krajský súd otázku súladu ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. s ústavou aj nesprávne právne posúdil. Na záver tejto časti odvolania žalobca uviedol, že otázka správneho právneho posúdenia súladu ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. s ústavou sa čiastočne prelína s možnosťou požiadať odvolací súd o prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP a z tohto dôvodu žalobca požiadal odvolací súd, aby odvolacie konanie v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia prerušil a postúpil ústavnému súdu návrh na zaujatie stanoviska o súlade § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. s čl. 26 ods. 4, čl. 13 ods. 4 ústavy a čl. 19 ods. 3 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. V tejto súvislosti žalobca v závere odvolania uviedol viaceré dôvody, na základe ktorých považoval ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. za nesúladne s uvedenými článkami ústavy a Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

Vo vzťahu k samotnému rozsudku žalobca v odvolaní uviedol, že krajský súd sa nevysporiadal s čl. 40 ods. 2 Dohovoru, podľa ktorého dokumenty predkladané ESLP sú verejne dostupné každému v sídle ESLP počas prebiehajúceho súdneho konania. Krajský súd sa podľa žalobcu vôbec nevysporiadal s tým, že žalovaný poskytol žalobcovi verejne dostupné informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti ESLP, pričom išlo o obdobné informácie, aké žiadal žalobca pred vydaním napadnutého rozhodnutia. Podľa názoru žalobcu sa krajský súd vôbec nezaoberal judikatúrou najvyššieho súdu, podľa ktorej nie je opodstatnené obmedzovať prístup k verejne dostupným informáciám a účelom ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. nie je obmedziť všetky informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdov, ale iba tie, ktoré môžu do rozhodovacej činnosti súdov objektívne zasiahnuť. Tiež sa krajský súd podľa

žalobcu nemal vysporiadať nálezmi ústavného súdu PL. ÚS 15/98 a PL. ÚS 1/09, ktoré stanovili ústavnoprávne požiadavky výkladu a aplikácie zákona č. 211/2000 Z. z. a s ktorými je napadnuté rozhodnutie žalovaného v rozpore. Takisto sa krajský súd nemal vysporiadať ani s nálezom Ústavného súdu Českej republiky Pl. ÚS 2/2010 a rozsudkami Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, podľa ktorých je nevyhnutné v každom konkrétnom prípade skúmať nevyhnutnosť obmedzenia základného práva na informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní. Krajský súd sa nevysporiadal ani s upovedomením Verejnej ochrankyne práv sp. zn. 2833/2013/VOP, ktoré sa týkalo rovnakej právnej otázky a v ktorom bolo skonštatované porušenie základného práva žalobcu na informácie. To isté platí aj o stanovisku Kancelára ESLP zo dňa 29.10.2014, podľa ktorého žalovanému nič nebráni sprístupniť žalobcom požadované informácie za dodržania podmienok pravidla 33 Rokovacieho poriadku ESLP. Žalobca v zmysle uvedeného zdôraznil, že krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nevenoval ani jednému z predložených zásadných argumentov žalobcu.

Žalobca ďalej namietal, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, a to z nasledovných dôvodov. Nesprávne, nezrozumiteľne a ústavne nekonformným spôsobom interpretoval pojem „rozhodovacia činnosť súdu“ v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. Nesprávne a nezrozumiteľne interpretoval rozsudok ESLP vo veci Társaság a Szabadságjogokért v. Maďarsko, tiež nesprávne a s nedostatočným odôvodnením interpretoval námietku žalobcu, že napadnuté rozhodnutie predstavuje formu cenzúry, ktorú čl. 26 ods. 3 ústavy zakazuje. Dôvodil, že na účely ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. je nevyhnutné dôrazne odlišovať medzi prístupom k informáciám týkajúcim sa rozhodovacej činnosti vnútroštátnych súdov a prístupom k informáciám týkajúcim sa rozhodovacej činnosti medzinárodných súdnych orgánov, ktorý je podstatne širší. Do pozornosti uviedol, že od žalovaného požadoval informácie, ktoré boli dostupné nielen v sídle ESLP (na základe čl. 40 ods. 2 Dohovoru), ale podstata požadovaných informácií (t. j. vyjadrení Slovenskej republiky) je už zverejnená aj v samotnom rozsudku ESLP, ktorý je verejne dostupný, čo výslovne potvrdil aj žalovaný vo svojom vyjadrení. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalovaný už poskytol žalobcovi verejne dostupné informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti ESLP - akčný plán, ktorý bol predložený Výboru ministrov Rady Európy v súvislosti s výkonom rozsudku ESLP vo veci Bittó a iní v. SR. Žalovaný tak na jednej strane sprístupnil žalobcovi informáciu, ktorá sa nachádzala na webovej stránke Rady Európy (teda ide o verejne dostupnú informáciu), ale na druhej strane odmieta sprístupniť informáciu (zo 4 rokov právoplatne ukončeného súdneho konania) požadovanú v tomto konaní, aj keď táto informácia bola a je verejne dostupná v sídle ESLP už počas prebiehajúceho konania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

V priebehu odvolacieho konania došlo na strane žalobcu k zmene právneho zastúpenia, predchádzajúceho právneho zástupcu IUGIS LEGAL s.r.o. Bratislava nahradil Mgr. Stanislav Hutňan, advokát so sídlom Moskovská 18, Bratislava. Rovnako v priebehu odvolacieho konania boli zo strany žalobcu najvyššiemu súdu doručené listiny osvedčujúce odlišný procesný postup senátu 6S Krajského súdu v Bratislave v súvislosti s rozhodovaním o návrhu na prerušenie konania ako aj listiny osvedčujúce odlišný postup príslušných orgánov Českej republiky, Nórska, Fínska a Švédska v súvislosti poskytnutím písomných vyjadrení v obdobných prípadoch, ako bol predmet preskúmaného správneho konania.

VI.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c OSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

VII.

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Základným poslaním správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy ukrátená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Podľa § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa § 201 ods. 1 OSP účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

V prejednávanej veci žalobca podal na Krajský súd v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 31536/2013-23-II zo dňa 29.04.2013, ktorým bol zamietnutý rozklad žalobcu a potvrdené rozhodnutie vydané v prvom stupni č. 220/2013-34-I zo dňa 26.03.2013, ktorým bola žiadosť žalobcu o informácie odmietnutá podľa § 11 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z.. Podanou žiadosťou žalobca žiadal o zaslanie všetkých vyjadrení Slovenskej republiky adresovaných Európskemu súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v Štrasburgu vo veci Žúbor v. Slovenská republika, vrátane žiadosti o preskúmanie rozsudku Veľkou komorou ESLP, a to v celom znení vrátane všetkých príloh. V prípade, ak by povinná osoba jeho žiadosti nevyhovela, žiadal uviesť ako sa pri svojom rozhodnutí vysporiadala s rokovacím poriadkom ESLP, ktorý charakterizuje všetky dokumenty ako verejné, ak sú v jeho sídle dostupné a ak nie sú rozhodnutím súdu označené za dôverné, rozsudkom ESLP v analogickej veci Társaság a Szabadságjogokért v. Maďarsko, rozsudkom súdu vo veci Feldek v. Slovensko, dôvodovou správou k novele infozákona č. 628/2005 Z. z., ktorá k § 11 ods. 1 písm. d) hovorí, že sa výnimka vzťahuje iba na prebiehajúce konania, čo podporujú aj rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sži/1/2011 a 3Sži/8/2009.

Podaním doručeným krajskému súdu dňa 20.02.2015 žalobca navrhol prerušiť konanie vedené krajským

súdom pod sp. zn. 6S/169/2013 vo veci preskúmania zákonnosti vyššie uvedených rozhodnutí správneho orgánu. Návrh žalobca odôvodnil názorom, že ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. je v rozpore s čl. 13 ods. 4 a čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. O tomto návrhu žalobcu rozhodol krajský súd vo výroku napadnutého rozsudku tak, ako je uvedené v úvode tohto rozhodnutia.

VIII.

V súvislosti s odvolaním proti výroku, ktorým nebolo vyhovené žiadosti o prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. b) OSP treba zdôrazniť, že odvolanie v správnom súdnictve (ale aj v iných druhoch právom regulovaných aplikačných procesov), predstavuje opravný prostriedok ktorého účelom je dosiahnuť nápravu autoritatívnych rozhodnutí porušujúcich práva účastníkov konania. Z toho vyplýva, že účastník konania má právo podať opravný prostriedok, ak ním napadnuté rozhodnutie v závislosti od procesného postavenia účastníka konania mení jeho právne pomery alebo ich naopak ponecháva nezmenené spôsobom, s ktorým účastník nesúhlasí. To všetko za predpokladu, že zákon prípustnosť opravného prostriedku nevyklučuje. V právnej úprave ustanovenej v § 246c ods. 1 veta druhá OSP zákonodarca prejavil vôľu tak, že opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti, a to vzhľadom na charakter a účel správneho súdnictva ustanoveného v piatej časti OSP, účelom ktorého je zabezpečiť efektívny a urýchlený prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy vydaných v administratívnom konaní. Odkaz na predošlé tri časti OSP v uvedenom ustanovení v jeho prvej vete je limitovaný primeranosťou ich použitia. Primeranosťou rozumieme najmä to, že ide o použitie procesných pravidiel inak platných v sporových a v nesporových konaniach (v súkromnoprávnom súdnictve), a preto je namieste ich vykladať a aplikovať so zreteľom na účel, ktorý sleduje správne súdnictvo a ktorý je vymedzený v § 244, a na cieľ, ktorý treba dosiahnuť pri riešení konkrétnej procesnej otázky. Primeranosť používania je limitom aj pre odvolacie konanie. Dôvody takých opravných prostriedkov sú špecifické a rovnako vyjadrujú, najmä v otázkach prípustnosti, cieľ správneho súdnictva.

Z uvedeného vyplýva, že aj keď sa inštitút prerušenia konania v správnom súdnictve spravuje ustanoveniami tretej časti OSP (§ 107 a nasl.), prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu správneho súdu o návrhu účastníka konania na prerušenie konania sa nebude spravovať všeobecnou úpravou prípustnosti odvolania (§ 201 a § 202), ale osobitnou úpravou v ustanovení § 246c ods. 1 veta druhá OSP. Keďže v piatej časti OSP sa v súvislosti s prípustnosťou odvolania proti rozhodnutiu súdu o návrhu na prerušenie konania nenachádzajú žiadne ustanovenia, proti takému rozhodnutiu správneho súdu odvolanie nie je prípustné.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu proti výroku napadnutého rozsudku v časti o nevyhovení žiadosti žalobcu o prerušenie konania a postúpenie návrhu ústavnému súdu odmietol, ako odvolanie podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné (§ 246c ods. 1 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP). Vzhľadom na dôvod odmietnutia tvorený osobitnou úpravou prípustnosti odvolania v správnom súdnictve sú irelevantné argumenty žalobcu o tom, že odvolanie nemôže byť neprípustné, nakoľko sa nejedná o rozhodnutie procesnej povahy, ani poukazy na rozhodovanie krajského súdu v Nitre v konaní 26Cob/101/2013, teda v odvolacom konaní vo veci patriacej do agendy správneho súdnictva, prejednávanie ktorej sa riadi všeobecnými ustanoveniami občianskeho súdneho poriadku. Vzhľadom na tieto procesné aspekty nepovažoval najvyšší súd za dôvodné ani spochybňovania zákonnosti rozhodnutia o zamietnutí žaloby v nadväznosti na to, že bolo vydané zároveň s rozhodnutím o nevyhovení návrhu na prerušenie konania a ani sa nezaoberal jednotlivými odvolacími dôvodmi, spochybňujúcimi zákonnosť rozhodnutia krajského súdu vo veci návrhu na prerušenie konania.

Pokiaľ žalobca v odvolaní zmenil možnosť, spojiť s odvolaním proti rozhodnutiu o nevyhovení návrhu na prerušenie konania podľa 109 ods. 1 písm. b) OSP s požiadavkou, aby o takomto prerušení rozhodol najvyšší súd ako súd odvolací, tento návrh považuje odvolací súd za účelový postup, smerujúci k odvráteniu dôsledkov toho, že je vo výlučnej kompetencii súdu na ktorý bol návrh podaný (krajský súd), dospieť k záveru o existencii či neexistencii rozporu všeobecne záväzného právneho predpisu (§ 11 ods.

1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z.) s ústavou resp. medzinárodnou zmluvou ktorou je Slovenská republika viazaná a zvolit' zákonom predvídaný postup. Najvyšší súd považuje za nedôvodné vydávanie procesného rozhodnutia pred rozhodnutím o odvolaní vo veci samej, nakoľko má za to, že súčasná právna úprava ako aj stav judikatúry týkajúci sa danej problematiky sú dostatočné na to, aby sa prostredníctvom ich aplikácie na prejednávajúcu vec ústavne konformným spôsobom zabezpečila ústavou garantovaná a účastníkom požadovaná ochrana jeho subjektívnych práv.

IX.

Pokiaľ sa týka hlavného predmetu konania, ktorým je preskúmanie rozhodnutia o nevyhovení žiadosti o poskytnutie informácií, vzhľadom na záver správnych orgánov, že právo na požadované informácie je v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám obmedzené resp. poskytnutie týchto informácií je vylúčené, treba zdôrazniť zásadný význam nasledovnej právnej úpravy:

Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu, rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej hlavy piateho dielu Trestného poriadku a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich sprístupnenie nezakazuje zákon alebo ak ich sprístupnenie neohrozuje práva a právom chránené záujmy.

Podľa čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

Podľa čl. 26 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené. Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

Podľa § 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 154 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa § 250j ods. 1 OSP, príslušný súd rozhodne vo veci samej tak, že žalobu zamietne, ak zistí, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Záver o súlade postupu a rozhodnutia správneho orgánu so zákonom sa týka rozsahu a dôvodov, pre ktoré bola žaloba podaná.

Právnym základom celého konania je námietka žalobcu, že automatickou a nedôvodnou aplikáciou ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám na rozhodovanie o jeho žiadosti zo dňa 20.3.2013 došlo k porušeniu jeho ústavou garantovaných práv, nakoľko popísaný postup správnych orgánov je rozporný s Ústavou Slovenskej republiky, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a ako aj judikatúrou súdov Slovenskej republiky týkajúcou sa aplikácie zákona č. 211/2000 Z. z.

Všeobecne treba uviesť, že v rámci súdneho prieskumu rozhodnutí orgánov verejnej správy procesnému právu účastníka konania vznášať v žalobe námietky nezákonnosti voči postupu a rozhodnutiu správneho orgánu zodpovedá povinnosť správneho súdu preskúmať rozhodnutie správneho orgánu v rozsahu žalobných námietok, o vznesených námietkach rozhodnúť a pokiaľ ich nepovažoval za dôvodné,

vysvetliť a vyložiť, z akých dôvodov. Ak tak správny súd neurobí, zaťaží svoje rozhodnutie nielen vadami spočívajúcimi v porušení všeobecných procesných princípov - podraditeľných pod vadu konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) OSP - ale súčasne postupuje aj v rozpore so zásadami vyjadrenými v druhej hlave, siedmom oddiele Ústavy SR (predovšetkým čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (porov. II. ÚS 9/00, I. ÚS 35/01, I. ÚS 26/94, IV. ÚS 156/03).

Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu, ktoré je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Napokon je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti.

V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 OSP).

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

S argumentáciou účastníkov sa súd musí vysporiadať, a to v rámci právneho posúdenia, ak ide o argumenty právneho charakteru. Opomenutie vysporiadania sa s relevantnými argumentmi (námietkami) účastníka konania sa v rozhodovacej praxi stabilne považuje za vadu odôvodnenia spôsobujúcu jeho nepreskúmateľnosť. Je nakoniec súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. Ústavy SR, aby bolo rozhodnutie riadne odôvodnené a aby sa teda súd v rámci odôvodnenia vysporiadal so všetkými relevantnými argumentmi účastníka konania (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež zdôraznil, že orgán štátnej moci by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé, odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné a je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

X.

V zmysle vyššie uvedeného dospel odvolací súd po preskúmaní rozsudku krajského súdu (v časti zamietnutia žaloby) k záveru, že odôvodnenie krajského súdu je nedostatočné, keďže sa nezaoberala viacerými námietkami žalobcu, vrátane argumentácie uvádzanou judikatúrou. Pokiaľ teda v posudzovanej veci krajský súd nepreskúmal komplexne žalobcove námietky, postupoval nedôsledne, v dôsledku čoho trpí napadnutý rozsudok vadou nepreskúmateľnosti odvolacím súdom pre nedostatočné odôvodnenie. Uvedeným postupom bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý a riadny súdny proces, právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ako aj zásada spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Ústavný súd SR už vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (IV. ÚS 115/03).

Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho je preskúmať vecnú správnosť prvostupňových súdnych rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa, vrátane

odôvodňovania rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), a to bez toho, aby sa zaoberal hmotnoprávnou stránkou odvolania.

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu opätovne posúdiť žalobu žalobcu a po dôslednom preskúmaní žalobcom uplatnených námietok sa dôsledne vysporiadať s námietkami nedôvodnosti obmedzenia resp. vylúčenia poskytnutia požadovaných informácií tak s ohľadom na korektnú aplikáciu zákona o slobodnom prístupe k informáciám v nadväznosti na rozsah práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky, ako aj na zmieňovanú judikatúru príslušných súdov a znovu o žalobe rozhodnúť tak, že nové rozhodnutie krajského súdu bude aj v spojitosti s odvolacími námietkami riadne a presvedčivo odôvodnené.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.